

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ**

**ΕΠ Ήπειρος 2014-2020
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΤΠΑ**

Σεπτέμβριος 2017

Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ

Θεματικός στόχος 1: «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας»

E.Π.1.α

ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Δημιουργία δικτύων ερευνητικών υποδομών
- Αύξηση δραστηριοτήτων E&A

Δείκτης εκροών - ειδικός

T1601 Αριθμός φορέων που ενισχύονται

Το Μέσο Μοναδιαίο Κόστος προκύπτει από έργα Ε&Τ 2007-2013 στην Περ. Ηπείρου = 250.000€

Εκτιμάται ότι με την ενίσχυση 1εκ. € της Δράσης 1.1.1.1 «Δράσεις ενίσχυσης φορέων για την ανάπτυξη αριστείας μέσα από την υποστήριξη της δικτύωσης ερευνητικών φορέων», θα **ενισχυθούν 4 φορείς. (τιμή στόχος)**

Οι δυνητικοί φορείς είναι το Ι.Τ.Ε., το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ο ΕΛΚΕ Παν. Ιων. , ο ΕΛΑΚ ΤΕΙ Ηπείρου, ΕΘΙΑΓΕ, Μετσόβειο και το ΕΤΕ ΠΗ

Δείκτης εκροών - κοινός

CO25 Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών υποδομών

Το μέσο μοναδιαίο κόστος προκύπτει από τις μεθοδολογίες υπολογισμού της δημιουργούμενης απασχόλησης σε ανθρωποέτη από παρέμβασης έρευνας (ΕΣΠΑ 2014-2020) = 12.000€.

Εκτιμάται ότι από την ενίσχυση των 4 δομών με 1 εκ ευρώ από τη Δράση 1.1.1.1 «Δράσεις ενίσχυσης φορέων για την ανάπτυξη αριστείας μέσα από την υποστήριξη της δικτύωσης ερευνητικών φορέων», θα δημιουργηθούν **83 ισδύναμα ανθρωποέτη απασχόλησης (τιμή στόχος)**

Δείκτης αποτελέσματος

Τ1604 Μέσος ετήσιος αριθμός συμμετοχών ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας σε εθνικά και διεθνή προγράμματα συνεργασίας Ε&Τ

Ο αριθμός των συμμετοχών μετράται με βάση τα στοιχεία του ΕΛΚΕ του Παν. Ιωαννίνων και του ΤΕΙ Ηπείρου και των λοιπών ερευνητικών οργανισμών της Περιφέρειας.

Ως μονάδα μέτρησης ορίζεται η συμμετοχή κάθε οργανικής μονάδας των παραπάνω ιδρυμάτων σε έργα των προγραμμάτων της ΓΓΕΤ (ΕΠΑΝΕΚ), του ΠΕΠ Ηπείρου και του Ορίζοντα 2020 με πάνω από έναν εταίρο.

Ως **τιμή βάσης** ορίζεται ο μέσος ετήσιος αριθμός συμμετοχών για το σύνολο της περιόδου 2007-2013 = **5,3**

Ως **τιμή στόχος** 2023 ορίζεται ο προσδοκώμενος μέσος ετήσιος αριθμός συμμετοχών για το σύνολο της περιόδου από την έναρξη των σχετικών δράσεων έως το 2023 = **10,6**

Ε.Π.1.β

ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Η ανάπτυξη συστάδων clusters, με τη συμμετοχή επιχειρήσεων και ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών
- Η ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, μέσω της συνεργασίας των ερευνητικών φορέων με τις επιχειρήσεις

Δείκτης εκροών - κοινός

CO26 Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ίνστιτούτα

Το ΜΜΚ προκύπτει από το μέσο κόστος των έργων του προγράμματος ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2011. Το ΜΜΚ για cluster βάσει της δράσης Ενίσχυση Συνεργατικών Σχηματισμών είναι 150.000 /επιχείρηση

Εκτιμάται ότι με 9.000.000εκ. € της Δράσης 1.2.1.1 "Ενίσχυση των συστάδων και συνεργασιών μεταξύ του ερευνητικού τομέα και των επιχειρήσεων", θα **ενισχυθούν 55 επιχειρήσεις. (τιμή στόχος)**

Δείκτης αποτελέσματος

T1605 Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων

Από τον ακόλουθο πίνακα 1 του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, προκύπτουν οι τιμές βάσης του δείκτη με έτος αναφοράς το 2011, τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία ΑΕΠ και αναλυτικά στοιχεία Ε&Α ανά περιφέρεια. Η πιο πρόσφατη πηγή είναι η έκθεση: "Σαχίνη Ε., Μάλλιου Ν., Ιερομνήμων Τ., (2013), Δείκτες Έρευνας & Ανάπτυξης για δαπάνες και προσωπικό το 2011 στην Ελλάδα, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης".

Πίνακας 1. Δαπάνη Ε&Α επιχειρήσεων ως (%) ποσοστό επί του ΑΕΠ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Δαπάνες Ε&Α 2011** (εκ. Ευρώ)	ΑΕΠ 2011 *** (εκ. Ευρώ)	Ένταση Ε&Α 2011 (Δαπάνες Ε&Α ως % ΑΕΠ)
Περισσότερο αναπτυγμένες	ΑΤΤΙΚΗ	363,3	100.317,3	0,36
	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0,7	7.076,4	0,01
		364,0	107.393,7	0,34
Περιφέρειες σε μετάβαση	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	2,8	5.371,3	0,05
	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	32,1	9.542,5	0,34

	ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ	0,2	3.716,7	0,01
	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	7,9	8.978,2	0,09
	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0,7	3.009,1	0,02
	ΚΡΗΤΗ	6,5	10.196,7	0,06
		50,2	40.814,5	0,12
Λιγότερο αναπτυγμένες	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	13,6	8.227,7	0,17
	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	44,4	28.095,4	0,16
	ΗΠΕΙΡΟΣ	1,2	4.499,3	0,03
	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1,1	9.905,7	0,01
	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	11,3	9.595,4	0,12
		71,6	60.323,5	0,12
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ		485,9	208.531,7	0,23

* Τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία ΑΕΠ και αναλυτικά στοιχεία Ε&Α ανά περιφέρεια

**πηγή: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, στατιστικά στοιχεία Ε&Α για το 2011

*** πηγή: Eurostat (τελευταία ενημέρωση στοιχείων 03.03.2014 – στοιχεία για το αναθεωρημένο ΑΕΠ των χωρών σε επίπεδο περιφέρειας δεν έχουν δημοσιευτεί ακόμα. Η αναθεωρημένη τιμή του ΑΕΠ του συνόλου χώρας για το 2011 ανέρχεται στα 207.752,0 εκ. Ευρώ. Η αναθεώρηση πραγματοποιήθηκε από την ΕΛ.ΣΤΑΤ σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 549/2013 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ESA 2010)).

Συνεπώς τίθεται **τιμή βάσης Δαπάνης Ε&Α των επιχειρήσεων = 1.200.000€.**

Η τιμή στόχος που έχει τεθεί για την ΔΕΠΕΤΑ το 2023 σε εθνικό επίπεδο είναι 0,38%. Προκειμένου να γίνει εκτίμηση της ΔΕΠΕΤΑ ανά κατηγορία περιφερειών για το έτος 2023, υπολογίσθηκε καταρχήν το ποσοστό της περιφερειακής ΔΕΠΕΤΑ ως προς την συνολική κατά το έτος 2011 για κάθε κατηγορία περιφέρειας (Στήλη 3).

1 Κατηγορία περιφερειών	2 Τιμή βάσης ΔΕΠΕΤΑ (%)	3 % περιφερειακής ΔΕΠΕΤΑ προς συνολική	4 Σενάριο ΔΕΠΕΤΑ 2023 "business as usual"		5 Σενάριο ΔΕΠΕΤΑ 2023 με εφαρμογή της RIS3
			Σενάριο ΔΕΠΕΤΑ 2023	Σενάριο ΔΕΠΕΤΑ 2023 με εφαρμογή της RIS3	
Περισσότερο αναπτυγμένες	0,34%	147,83%	0,56%	0,56%	
Περιφέρειες σε μετάβαση	0,12%	52,17%	0,20%	0,23%	
Λιγότερο αναπτυγμένες	0,12%	52,17%	0,20%	0,15%	
Συνολική ΔΕΠΕΤΑ	0,23%		0,38%	0,38%	

Τα ποσοστά που προέκυψαν από την ανάλυση της ΔΕΠΕΤΑ για το έτος 2011, εφαρμόστηκαν επί της τιμής στόχου 0,38% του για τον προσδιορισμό της ΔΕΠΕΤΑ ανά κατηγορία περιφερειών (στήλη 4). Τα

ποσοστά που προέκυψαν αναπροσαρμόστηκαν στην συνέχεια, σύμφωνα με την στήλη 5 του πίνακα με το ακόλουθο σκεπτικό.

Η δαπάνη των επιχειρήσεων για έρευνα (ΔΕΠΕΤΑ) εξαρτάται από το ΑΕΠ της χώρας. Επομένως, μείωση του ΑΕΠ σε περιόδους ύφεσης (όπως συνέβη και κατά το έτος 2011) έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση αυξημένου ποσοστού ΔΕΠΕΤΑ. Αντίθετα, σε περίοδο ανάπτυξης και με δεδομένο ότι οι δαπάνες των επιχειρήσεων δεν αυξάνονται με τον ίδιο ρυθμό όπως το ΑΕΠ, το ποσοστό ΔΕΠΕΤΑ μπορεί να μειωθεί. Με βάση τα προαναφερθέντα και λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ελλάδα εξέρχεται από την κρίση και εισέρχεται σε περίοδο ανάπτυξης:

- Οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες θα παρουσιάσουν ανάπτυξη (εν μέρει λόγω του τουρισμού) και επομένως θα έχουν μεγαλύτερο ΑΕΠ. Όμως, λόγω μικρής κρίσιμης μάζας ερευνητικού δυναμικού, δεν θα έχουν αυξημένες δαπάνες από πλευράς επιχειρήσεων για έρευνα. Στις περιφέρειες αυτές η εθνική RIS3 θα στοχεύσει στην ανάπτυξη κουλτούρας καινοτομίας και «εισαγωγή» έρευνας από άλλες περιφέρειες και το εξωτερικό.

Επιλέγοντας το σενάριο ΔΕΠΕΤΑ 2023 με την εφαρμογή RIS3 για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες προκύπτει ποσοστό αύξησης $(0,15-0,12)/0,12=0,25=25\%$. Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και την Ένταση E&A 2011 (Δαπάνες E&A ως % ΑΕΠ) της Περιφέρειας Ηπείρου, σε σχέση με τις λοιπές λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, επιλέγεται **στόχος αύξησης της Δαπάνης E&A των επιχειρήσεων = 20%** άρα $1.200.000 \text{ €} * 1,2 = \underline{\text{1.440.000€ τιμή στόχος 2013.}}$

Θεματικός στόχος 2: «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών»

Ε.Π.2.β

ΕΣ 2.2.1 Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ανάπτυξη συνθηκών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στις τοπικές επιχειρήσεις

Δείκτης εκροών - κοινός

CO02 Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις

Σχετικές Δράσεις:

2.2.1.1 Ανάπτυξη ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τις ΜΜΕ

2.2.1.2 Ενίσχυση της ζήτησης υπηρεσιών ΤΠΕ από τις τοπικές ΜΜΕ

Γίνεται η παραδοχή ότι το 60% του προϋπολογισμού του ειδικού στόχου θα κατευθυνθεί στη Δράση 2.2.1.1 και το 40% στη Δράση 2.2.1.2

Το μοναδιαίο κόστος συναφών δράσεων της ΠΠ 2007-2013 (ΠΑΒΕΤ) με την Δράση 2.2.1.1 εκτιμάται, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη την ανάγκη για ενίσχυση της υποστήριξης, σε 200.000€.

Το μοναδιαίο κόστος του προγράμματος digi-retail της ΠΠ 2007-2013, συναφούς περιεχομένου με τις ενδεικτικές παρεμβάσεις της Δράσης 2.2.1.2, ήταν 50.000€.

Βάσει των παραπάνω παραδοχών υπολογίζεται **τιμή στόχος** = $6.538.948 * 0,6 / 200.000 + 6.538.948 * 0,4 / 50.000 = 50 + 20 = \underline{\underline{70}}$ **επιχειρήσεις.**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO01 Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται

Σχετικές Δράσεις

2.2.1.1 Ανάπτυξη ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τις ΜΜΕ

2.2.1.2 Ενίσχυση της ζήτησης υπηρεσιών ΤΠΕ από τις τοπικές ΜΜΕ

Ο δείκτης CO01 είναι υπερσύνολο των CO02-CO05 και CO28. Κατά συνέπεια εφόσον στην επενδυτική προτεραιότητα χρησιμοποιείται μόνο ο

δείκτης CO02 τότε η **τιμή στόχος** = τιμή στόχου CO02 = **70 επιχειρήσεις**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO08 Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται

Σχετικές Δράσεις

2.2.1.1 Ανάπτυξη ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τις ΜΜΕ

2.2.1.2 Ενισχυση της ζήτησης υπηρεσιών ΤΠΕ από τις τοπικές ΜΜΕ

Οι κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων της ΠΠ2007-2013 καταδεικνύουν αναλογία 1 ισοδύναμη θέση πλήρους χρόνου απασχόλησης ανά ενισχυόμενη επιχείρηση.

Συνεπώς **τιμή στόχος = τιμή στόχο CO01 = 70 ισοδύναμα πλήρους χρόνου απασχόλησης**

Δείκτης αποτελέσματος

T1606 Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ΤΠΕ

Η **τιμή βάσης** προκύπτει από τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2011 βάσει του παρακάτω πίνακα για το κλάδο Ι Ενημέρωση και Επικοινωνία = **79.000.000€.**

Η πιο πρόσφατη πηγή των στοιχείων είναι:
Δελτίου Τύπου της 13-1-2014 "ΠΕΡΙΦΕΡΕΙ ΑΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜ ΟΙ: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία για το έτος 2011," ΕΛΣΤΑΤ.

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ ΈΤΟΥΣ 2011

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	A	B-E	ΣΤ	Z-Θ	I	K	Λ	M-N	Ξ-Π	Ρ-Υ
ΑΤΤΙΚΗΣ	371	8.831	1.600	20.840	6.504	6.102	17.071	5.414	16.653	4.716
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	161	382	196	3.195	97	136	706	208	977	158

Η πιο
πρόσφατη
πηγή των
στοιχείων
είναι:
Δελτίου
Τύπου της
13-1-2014
"ΠΕΡΙΦΕΡΕΙ
ΑΚΟΙ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜ
ΟΙ:
Ακαθάριστη
Προστιθέμεν
η Αξία για το
έτος 2011,"
ΕΛΣΤΑΤ.

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ ΈΤΟΥΣ 2011

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	A	B-E	ΣΤ	Z-Θ	I	K	Λ	M-N	Ξ-Π	P-Y
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	231	2.335	128	508	62	98	351	107	751	146
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	623	2.742	259	1.769	128	184	917	178	1.286	295
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	100	136	134	1.477	56	91	461	137	511	161
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	560	1.588	333	1.668	177	205	1.217	245	1.395	496
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	126	176	77	734	69	82	373	86	820	98
ΚΡΗΤΗΣ	511	831	296	3.206	231	303	1.048	439	1.731	359
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ- ΘΡΑΚΗΣ	475	1.087	199	1.522	181	237	774	230	2.275	247
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.282	3.637	646	6.015	849	860	3.104	1.085	5.797	1.400
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	783	1.330	219	1.843	153	250	1.135	316	2.233	437
ΗΠΕΙΡΟΥ	278	413	168	963	79	121	561	143	1.070	155
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	675	913	308	1.984	307	287	1.210	246	1.970	525

Η **τιμή στόχος** προκύπτει από την εκτιμώμενη αύξηση κατά 10% =
79.000.000 * 1,1 = **86.900.000€.**

Ε.Π.2.γ

ΕΣ 2.3.1 Αποδοτική διαχείριση υποδομών, δεδομένων και υπηρεσιών των ΟΤΑ

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ανάπτυξη εργαλείων αναπτυξιακού σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικών
- Εξοικονόμηση πόρων και μείωση κόστους λειτουργίας παρεχομένων από τους ΟΤΑ υπηρεσιών
- Ενίσχυση τοπικής επιχειρηματικότητας

Δείκτης εκροών - ειδικός

Τ1603 Εφαρμογές για τη διαχείριση δικτύων και υποδομών

Το μοναδιαίο κόστος αντίστοιχων έργων (διαχείρισης συλλογής απορριμάτων, εξοικονόμησης νερού) Ψηφιακής Σύγκλισης 2007-2013 εκτιμάται σε 200.000.

Άρα για 2.5000.000€ ΔΔ στη Δράση 2.3.1.1 «Ανάπτυξη και χρήση ψηφιακών συστημάτων, προϊόντων και υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α.» προκύπτει **τιμή στόχος** = 2.500.000/200.000 = **12 εφαρμογές**.

Δείκτης αποτελέσματος

Τ1607 ΟΤΑ με δυνατότητα απομακρυσμένης διαχείρισης και ελέγχου υποδομών και δικτύων

Εκτιμάται ότι από την Ψ.Σ. υπήρξε τουλάχιστον ένα σχετικό έργο σε ΟΤΑ της Περιφέρειας Ηπείρου σε σύνολο 19 ΟΤΑ. Συνεπώς **τιμή βάσης** = 1/18 = **5%**.

Εκτιμάται ότι μέσω παρεμβάσεων του ΠΕΠ, Τομεακών ΕΠ και ΕΠ Εδαφικής συνεργασίας τουλάχιστον θα αποκτήσουν δυνατότητα απομακρυσμένης διαχείρισης και ελέγχου υποδομών και δικτύων τουλάχιστον 6 μοναδικοί ΟΤΑ. Συνεπώς **τιμή στόχος** = 6/18 = **30%**

Θεματικός στόχος 3: «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων»

Ε.Π.3.α

ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων ΜΜΕ στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα σε περιφερειακό επίπεδο, αφετέρου να αξιοποιηθεί η καινοτομία ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην επιχειρηματική δραστηριότητα μιας ΜΜΕ.

Δείκτης εκροών - κοινός

CO28 Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για την εισαγωγή νέων προϊόντων στην αγορά

Το μοναδιαίο κόστος αντίστοιχων δράσεων την ΠΠ 2007-2013 ήταν 380.000€ για τη Δημιουργία και υποστήριξη spin-off και spin-out του ΕΠΑΝ 2007-2013 και 80.000 για τη Νέα-Καινοτομικής Επιχειρηματικότητας. Βάσει αυτών επιλέγεται για τον υπολογισμό της τιμής στόχου μέσο μοναδιαίο κόστος 300.000€.

Άρα για την κατανομή του 75% του π/υ της Ε.Π. στη Δράση 3.1.1.1 «Υποστήριξη ΜΜΕ (νέων ή υφιστάμενων) για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών» προκύπτει $8.725.019\text{€} * 0,75 / 300.000\text{€} = \underline{\underline{22 \text{ επιχειρήσεις τιμή στόχος}}$

Δείκτης εκροών - κοινός

CO04 Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική ενίσχυση

Το 25% του π/υ της Ε.Π. κατανέμεται στη Δράση 3.1.1.2 «Υποστηρικτικοί μηχανισμοί για την πρώθηση της καινοτομίας στην τοπική επιχειρηματικότητα». Δεν υπήρχαν συναφείς δράσεις την ΠΠ 2007-2013 στην Περιφέρεια Ηπείρου. Αναμένεται ότι στις αναβαθμισμένες/νέες υποδομές θερμοκοιτίδων και σε υφιστάμενους χώρους εγκατάστασης επιχειρήσεων θα λάβουν στήριξη **10 επιχειρήσεις (τιμή στόχος).**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO01 Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται

Σχετικές Δράσεις

3.1.1.1 «Υποστήριξη ΜΜΕ (νέων ή υφιστάμενων) για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών»

3.1.1.2 «Υποστηρικτικοί μηχανισμοί για την προώθηση της καινοτομίας στην τοπική επιχειρηματικότητα

Ο δείκτης CO01 είναι υπερσύνολο των CO02-CO05 και CO28. Κατά συνέπεια εφόσον στην επενδυτική προτεραιότητα χρησιμοποιούνται οι δείκτες CO04 και CO28 τότε η **τιμή στόχος** = τιμή στόχου CO04 και τιμή στόχου CO28 = $22 + 10 = \underline{\underline{32 \text{ επιχειρήσεις}}}$

Δείκτης εκροών - κοινός

CO08 Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται

Σχετικές Δράσεις

3.1.1.1 «Υποστήριξη ΜΜΕ (νέων ή υφιστάμενων) για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών»

3.1.1.2 «Υποστηρικτικοί μηχανισμοί για την προώθηση της καινοτομίας στην τοπική επιχειρηματικότητα

Οι κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων της ΠΠ2007-2013 καταδεικνύουν αναλογία 1 ισοδύναμη θέση πλήρους χρόνου απασχόλησης ανά ενισχυόμενη επιχείρηση.

Συνεπώς **τιμή στόχος** = τιμή στόχου CO04 και τιμή στόχου CO28 = $22 + 10 = \underline{\underline{32 \text{ ισοδύναμα πλήρους χρόνου απασχόλησης}}$

Δείκτης αποτελέσματος

T1608 Ποσοστό επιχειρήσεων που ανέπτυξαν καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες

Παραπομπή σε action plan.

Η τιμή βάσης θα τεθεί τον Δεκ. 2014 καθώς τότε αναμένεται τα στοιχεία να είναι διαθέσιμα σε Περιφερειακό επίπεδο από την στατιστική έρευνα για την καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις για την διετία 2010-2012 (Community Innovation Survey), η οποία πραγματοποιήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) σε συνεργασία με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ).

Στην Ελλάδα η έρευνα αφορά 15.000 ελληνικές επιχειρήσεις με 10 εργαζόμενους και άνω, σε διάφορους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας. Καταγράφονται όλοι οι "τύποι" καινοτομίας που μπορεί να αναπτύξει μια επιχείρηση: η παραγωγή ενός νέου για την επιχείρηση ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος (αγαθού ή υπηρεσίας), η εφαρμογή μίας

νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας, η εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης οργανωσιακής μεθόδου ή μεθόδου μάρκετινγκ.

Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου θα χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας, η οποία θα επαναλαμβάνεται κάθε δυο χρόνια, τα δε αποτελέσματα κάθε διετίας θα δημοσιεύονται μέσα στον επόμενο χρόνο.

Η σημερινή εκτίμηση της τιμής στόχου σε περιφερειακό επίπεδο για την προσδοκώμενη αύξηση του δείκτη έγινε με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας για την καινοτομία.

Θεματικός στόχος 3: «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων»

Ε.Π.3.β

ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ της Περιφέρειας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Ο προσανατολισμός των ΜΜΕ που ανήκουν σε δυναμικούς κλάδους της περιφερειακής οικονομίας στην εξωστρέφεια, ώστε να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους στο ανταγωνιστικό περιβάλλον δραστηριοποίησής τους.

Δείκτης εκροών - κοινός

CO02 Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις

Το μοναδιαίο κόστος αντίστοιχων δράσεων την ΠΠ 2007-2013 ήταν 60.000€ για την ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ του ΕΠΑΝ 2007-2013, 150.000 /επιχείρηση για την Ενίσχυση Συνεργατικών Σχηματισμών. Βάσει αυτών επιλέγεται για τον υπολογισμό της τιμής στόχου μέσο μοναδιαίο κόστος 100.000€.

Άρα για 8.000.000€ ΔΔ στη Δράση 3.2.1.1 «Υποστήριξη οργανωτικής καινοτομίας και εξωστρέφειας στις ΜΜΕ» προκύπτει 8.00.000€ / 100.000€ = **80 επιχειρήσεις τιμή στόχος**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO01 Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται

Ο δείκτης CO01 είναι υπερσύνολο των CO02-CO05 και CO28. Κατά συνέπεια εφόσον στην επενδυτική προτεραιότητα χρησιμοποιείται μόνο ο δείκτης CO02 τότε η **τιμή στόχος** = τιμή στόχου CO02 = **80 επιχειρήσεις**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO08 Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται

Σχετικές Δράσεις

3.2.1.1 Υποστήριξη οργανωτικής καινοτομίας και εξωστρέφειας στις ΜΜΕ

Οι κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων της ΠΠ2007-2013 καταδεικνύουν αναλογία 1 ισοδύναμη θέση πλήρους χρόνου απασχόλησης ανά ενισχυόμενη επιχείρηση.

Συνεπώς **τιμή στόχος =** τιμή στόχου CO2 = **80 ισοδύναμα πλήρους χρόνου απασχόλησης**

Δείκτης αποτελέσματος

T1609 Εξαγωγές Περιφέρειας Ηπείρου

Η τιμή βάσης προκύπτει βάσει των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων στοιχείων από την ΕΛΣΤΑΤ (2012) για την αξία των εξαγωγών και είναι **152.500.000 €.**

Βάσει των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ η αξία των εξαγωγών της Περιφέρειας Ηπείρου αυξήθηκε το διάστημα 2008-2012 με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής 5,5%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΞΑΓΩΓΕΣ σε εκ. ευρώ, 2000-2011 (σταθερές τιμές 2000)															
	2005		2008		2010		2012		ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ (%) 2005-2008		ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ (%) 2008-2010		ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ (%) 2010-2012		ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ (%) 2005-2012	
	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	ΕΞΑΓΟΓΕΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	ΕΞΑΓΟΓΕΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	ΕΞΑΓΟΓΕΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	ΕΞΑΓΟΓΕΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	ΕΞΑΓΟΓΕΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	ΕΞΑΓΟΓΕΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	ΕΞΑΓΟΓΕΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	ΕΞΑΓΟΓΕΣ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	532,66	613,68	614,73	448,24	388,00	368,64	322,60	456,80	4,89	-9,94	-20,55	-9,31	-8,82	11,32	-6,91	-4,13
Κεντρική Μακεδονία	5799,40	3035,10	6420,26	3206,71	4865,15	2797,98	4486,70	3181,48	3,45	1,85	-12,95	-6,59	-3,97	6,63	-3,60	0,68
Δυτική Μακεδονία	238,43	259,79	262,54	279,30	162,41	275,41	243,49	277,09	3,26	2,44	-21,35	-0,70	22,44	0,30	0,30	0,93
Θεσσαλία	650,82	563,12	982,29	654,50	476,64	656,82	420,89	723,44	14,71	5,14	-30,34	0,18	-6,03	4,95	-6,04	3,64
Ηπειρος	114,17	104,46	198,05	123,32	148,52	123,08	164,33	152,56	20,15	5,69	-13,40	-0,10	5,19	11,33	5,34	5,56
Ζώνη Επροσή IV	7335,48	4576,15	8477,87	4712,07	6040,72	4221,93	5638,01	4791,37	4,94	0,98	-15,59	-5,34	-3,39	6,53	-3,69	0,66
Ιονιος Ήπειρος	34,94	29,14	39,99	15,93	30,94	13,82	33,96	37,27	4,60	-18,23	-12,05	-6,86	4,78	64,23	-0,40	3,58
Δυτική Ελλάδα	301,91	272,20	1038,83	284,15	289,56	325,37	278,93	356,75	50,97	1,44	-47,20	7,01	-1,85	4,71	-1,12	3,94
Στερεά Ελλάδα	1093,77	683,37	1549,67	717,34	1021,09	552,92	677,80	638,29	12,31	1,63	-18,83	-12,21	-18,53	7,44	-6,61	-0,97
Πελοπόννησος	2033,96	1219,81	2796,03	637,41	3001,62	602,79	4319,31	3219,90	11,19	-19,45	3,61	-2,75	19,96	131,12	11,36	14,87
Αττική	29085,59	5179,52	35752,17	7235,78	26122,19	6600,83	21966,91	8891,92	7,12	11,79	-14,52	-4,49	-8,30	16,06	-3,93	8,03
Βόρειο Αιγαίο	49,35	71,48	145,08	97,63	49,97	123,25	54,10	124,46	43,26	10,95	-41,31	12,36	4,05	0,49	1,32	8,24
Νότιο Αιγαίο	86,90	40,26	90,80	95,11	55,81	57,07	54,08	85,65	1,48	33,18	-21,60	-22,54	-1,56	22,51	-6,55	11,39
Κρήτη	296,28	275,01	422,98	294,51	303,85	280,03	192,88	284,98	12,60	2,31	-15,24	-2,49	-20,33	0,88	-5,95	0,51
Σύνολο Χώρας	40318,17	12346,94	50313,43	14089,94	36915,75	12778,02	33215,99	18430,59	7,66	4,50	-14,34	-4,77	-5,14	20,10	-2,73	5,89

Εκτιμάται ότι η τάση αυτή θα διατηρηθεί καθώς η ενίσχυση της εξωστρέφειας αποτελεί βασική στρατηγική επιλογή της χώρας για την περίοδο 20014-2020. Κατά συνέπεια ως **τιμή στόχος** τίθεται αξία εξαγωγών = **274.000.000€.**

Ε.Π.3.γ

ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των ΜΜΕ της περιφέρειας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία των ΜΜΕ της Περιφέρειας επιτυγχάνοντας έτσι καλύτερες υπηρεσίες και προϊόντα, τη μείωση του κόστους παραγωγής και διάθεσης αλλά και βελτίωση των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων.

Δείκτης εκροών - κοινός

CO02 Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις

Το μοναδιαίο κόστος αντίστοιχων δράσεων την ΠΠ 2007-2013 ήταν 70.000€ για την ενίσχυσης ΜΜΕ μέσω ΠΕΠ, 100.000€ για την ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ του ΕΠΑΝ 2007-2013, 56.000€ για την ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ. Βάσει αυτών επιλέγεται για τον υπολογισμό της τιμής στόχου μέσο μοναδιαίο κόστος 100.000€.

Άρα για 8.000.000€ ΔΔ στη Δράση 3.3.1.1 «Ενίσχυση των ΜΜΕ για επενδύσεις τεχνολογικού εκσυγχρονισμού» προκύπτει 8.00.000€ / 100.000€ = **80 επιχειρήσεις τιμή στόχος**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO01 Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται

Ο δείκτης CO01 είναι υπερσύνολο των CO02-CO05 και CO28. Κατά συνέπεια εφόσον στην επενδυτική προτεραιότητα χρησιμοποιείται μόνο ο δείκτης CO02 τότε η **τιμή στόχος** = τιμή στόχου CO02 = **80 επιχειρήσεις**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO08 Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται

Σχετικές Δράσεις

3.3.1.1 Ενίσχυση των ΜΜΕ για επενδύσεις τεχνολογικού εκσυγχρονισμού

Οι κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων της ΠΠ2007-2013 καταδεικνύουν αναλογία 1 ισοδύναμη θέση πλήρους χρόνου απασχόλησης ανά ενισχυόμενη επιχείρηση.

Συνεπώς **τιμή στόχος** = τιμή στόχου CO2 = **80 ισοδύναμα πλήρους χρόνου απασχόλησης**

Δείκτης αποτελέσματος

T1610 Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η τιμή βάσης προκύπτει βάσει των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων στοιχείων από την EUROSTAT (2010) για τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου σε όλους τους κλάδους εκτός αγροτικού τομέα, δημόσιας διοίκησης και άμυνας = **862.400.000 €.**

Βάσει στοιχείων της EUROSTAT που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα, ο σχηματισμός παγίου κεφαλαίου κατέγραψε αρνητικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής μεταξύ 2005-2010 = -2,6%.

έτος	εκμ.€
2005	991,5
2006	974,3
2007	1270,4
2008	1109,3
2009	1170,3
2010	862,4

Η πιο πρόσφατη πηγή των στοιχείων είναι: Gross fixed capital formation by NUTS 2 regions (NACE Rev. 2) 2010, EUROSTAT (last update 22-08-2014)

Αναμένεται η τάση να αντιστραφεί με την είσοδο της χώρας σε ρυθμούς ανάπτυξης. Συνεπώς τίθεται **τιμή στόχος** για το 2013 που αντιστοιχεί σε ετήσιο ρυθμό αύξησης τουλάχιστον 1% = **1.000.000.000€**

Άξονας Προτεραιότητας 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη

Θεματικός στόχος 4: «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς»

Ε.Π.4.γ

Ε.Σ. 4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Αναμένεται να επιτευχθεί εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα της Περιφέρειας (δημόσια κτίρια και κτίρια οικιακής χρήσης).
- Συμβολή στον εθνικό στόχο E2020 για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας

Δείκτης εκροών - κοινός

CO32 Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων

Βάσει της Α' Φάσης του Α.Π.1 «Ενεργειακή Αποδοτικότητα και Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια» του Προγράμματος ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ του ΕΠΕΡΑΑ 2007-2013 υπολογίζεται ότι η συνολική εξοικονομούμενη ενέργεια θα ανέρχεται σε 30% της καταναλισκόμενης, η οποία εκτιμάται σε 11,14 GWh (958 ΤΙΠ) ετησίως.

Η χρηματοδότηση του Α.Π.1 είναι 65.000.000€

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΟΦΕΛΟΥΣ "ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ"

ΑΞΟΝΕΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΟΦΕΛΗ	
	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΞΟΝΑ		ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΟΦΕΛΟΣ (ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΙΠ)	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΟΦΕΛΟΣ (ΜΕΙΩΣΗ CO2 kt)
1. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	65%	65.000.000 €	958,06	4,97
2. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	22,5%	22.500.000 €	483,34	4,90
3. ΠΛΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	6%	6.000.000 €	1.709,81	2,09
4. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ (ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ) ΥΠΟΔΟΜΕΣ	2,5%	2.500.000 €	307,07	3,11
5. ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ, ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	4%	4.000.000 €	93,83	0,29

Άρα μέσο μοναδίαιο κόστος = 11,14 GWh / 65 εκμ.€ = 0,17 GWh ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας ανά 1.000.000€ Δ.Δ.

Άρα για **7.500.000€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 4.3.1.1. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια» = **1.275.000 KWh** ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας.

Δείκτης εκροών - κοινός

CO31 Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης

Μοναδιαίο κόστος βάσει άμεσων ενισχύσεων του ΕΠΑΝΙΙ για υλοποίηση αντίστοιχων έργων στην Περιφέρεια Ηπείρου κατά την ΠΠ 2007-2013 = 6.700€

Άρα για **4.500.000€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 4.3.1.2. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον οικιακό κτιριακό τομέα» = **672 νοικοκυριά.**

Δείκτης εκροών – κοινός

CO34 Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου

Σχετικές Δράσεις:

4.3.1.2. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον οικιακό κτιριακό τομέα»

4.3.1.1. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια»

Οι ωφέλειες του προγράμματος ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ του ΕΠΕΡΑΑ 2007-2013 εκτιμούνται σε εξοικονόμηση ενέργειας 1.000 GWh/έτος με Δ.Δ. 396.000.000€.

Άρα το μοναδιαίο κόστος για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό τομέα είναι = 2,52 KWh/έτος ανά 1€ δαπάνης του προγράμματος.

Για **4.500.000€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 4.3.1.2. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον οικιακό κτιριακό τομέα» = 4.500.000€ X 2,52KWh = 11.360.000 KWh = 11,36 GWh ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας.

Σύμφωνα με στοιχεία 2011 της ΕΛΣΤΑΤ¹ η κατά μέσο όρο κατανάλωση ενέργειας στα νοικοκυριά της Ελλάδας αφορά 26% ηλεκτρική ενέργεια και 74% θερμική. Άρα η εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας = 11,36 GWh * 0,26 = **2,95 GWh /έτος**.

Αντίστοιχα η εξοικονόμηση θερμικής ενέργειας = 11,36 GWh * 0,74 = **8,4 GWh /έτος**.

Με την παραδοχή συντελεστή μετατροπής ηλεκτροπαραγωγής σε ισοδύναμα CO2 1 GWh = 0,88 ktCO2 προκύπτει εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου = 2,95 GWh/έτος * 0,88 = 2,6 ktCO2 = **2.600 tCO2 ετήσια μείωση**.

Αντίστοιχα με την παραδοχή ότι η θερμική ενέργεια αφορά καύση πετρελαίου επιλέγεται από την βιβλιογραφία συντελεστής μετατροπής σε ισοδύναμα CO2 1 GWh = 0,25 ktCO2 προκύπτει εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου = 8,4 GWh/έτος * 0,25 = 2,6 ktCO2 = **2.100 tCO2 ετήσια μείωση**.

Αντίστοιχα, με στοιχεία του Προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» υπολογίζεται μοναδιαίο κόστος ετήσιας μείωσης των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου = 4,97 KtCO2/65.000.000€ Δ.Δ. = 76,4 t CO2 ανά εκμ.€ Δ.Δ.

¹ Έρευνα Κατανάλωσης Ενέργειας στα Νοικοκυριά που πραγματοποιήθηκε, το χρονικό διάστημα Οκτώβριος 2011 - Σεπτέμβριος 2012, όπου συλλέχθηκαν πληροφορίες αναφορικά με την κατανάλωση ενέργειας και τα επίπεδα κατανάλωσης για διαφορετικές χρήσεις (θέρμανση - ψύξη χώρων, ζεστό νερό χρήσης, μαγείρεμα, φωτισμός κ.ά.) στον οικιακό τομέα, καθώς και οι ποσότητες και τα είδη των χρησιμοποιούμενων καυσίμων.

Άρα για **7.500.000€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 4.3.1.1. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια» = **573,46 tCO2 ετήσια μείωση**.

Αθροίζοντας τα παραπάνω μεγέθη προκύπτει εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου = $2.600 + 2.100 + 573,46 = \underline{\underline{5.273,46 \text{ tCO2 ως τιμή στόχος}}$.

Δείκτης αποτελέσματος

T1613 Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας

Ο δείκτης προκύπτει από την έκθεση του άρθρου 7 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ. Η σχετική έκθεση υποβλήθηκε για πρώτη φορά το Δεκέμβριο του 2013 και στην συνέχεια υποβάλλεται ως τμήμα του ΕΣΔΕΑ (Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση), το οποίο υποβάλλεται κάθε τρία χρόνια σύμφωνα με την ίδια Οδηγία.

Η τιμή βάσης και η τιμή στόχος του συγκεκριμένου δείκτη αποτελέσματος αφορούν το εθνικό επίπεδο καθώς η συγκεκριμένη Ε.Π. του ΠΕΠ συμβάλλει στο εθνικό στόχο και την εθνική πολιτική. Κατά συνέπεια σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα (2013) του ΥΠΕΚΑ **τιμή βάσης = 69,76 ktoe** (χιλιοτόννοι ισοδύναμου πετρελαίου) και **τιμή στόχος 2023 = 902,1 ktoe**

Ε.Π.4.ε

4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στα αστικά κέντρα
- Εξοικονόμηση ενέργειας στα αστικά κέντρα
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής στα αστικά κέντρα
- Τόνωση της ανταγωνιστικότητας των κέντρων των πόλεων
- Συμβολή στον εθνικό στόχο E2020 για μείωση των εκπομπών του αερίου του θερμοκηπίου

Δείκτης εκροών - κοινός

CO34 Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου

Βάσει της Α' Φάσης του Α.Π.2 «Κοινόχρηστοι χώροι», Α.Π.3 «Μεταφορές» και Α.Π.5 «Ευαισθητοποίηση» του Προγράμματος ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ του ΕΠΕΡΑΑ 2007-2013 υπολογίζεται ετήσιο περιβαλλοντικό όφελος 10,10 kt μείωση CO2. Η χρηματοδότηση τους είναι 30.000.000€

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΟΦΕΛΟΥΣ "ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ"

ΑΞΟΝΕΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΟΦΕΛΗ	
	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΞΟΝΑ		ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΟΦΕΛΟΣ (ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΙΠ)	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΟΦΕΛΟΣ (ΜΕΙΩΣΗ CO2 kt)
1.ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	65%	65.000.000 €	958,06	4,97
2. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	22,5%	22.500.000 €	483,34	4,90
3.ΠΛΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	6%	6.000.000 €	1.709,81	2,09
4.ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ (ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ) ΥΠΟΔΟΜΕΣ	2,5%	2.500.000 €	307,07	3,11
5. ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ, ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	4%	4.000.000 €	93,83	0,29

Άρα μέσο μοναδίαιο κόστος παρεμβάσεων σε αστικές μεταφορές= 2,09 kt CO2 / 6 εκμ.€ = 0,348 kt CO2 ετήσια μείωση ανά 1.000.000€ Δ.Δ.

Άρα μέσο μοναδίαιο κόστος παρεμβάσεων σε κοινόχρηστους χώρους= 4,90 kt CO2 / 22,5 εκμ.€ = 0,218 kt CO2 ετήσια μείωση ανά 1.000.000€ Δ.Δ.

Άρα μέσο μοναδίαιο κόστος παρεμβάσεων σε ευαισθητοποίηση 0,29 kt CO2 / 4 εκμ.€ = 0,072 kt CO2 ετήσια μείωση ανά 1.000.000€ Δ.Δ.

Άρα για **90% κατανομής των 7.246.289€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 4.5.1.1 «Επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των μεταφορών, ιδίως σε αστικές περιοχές» σε παρεμβάσεις στις μεταφορές (μετατροπές δημοχτικών οχημάτων και σχέδια αστικής κινητικότητας). = $90\% \times 7.246.289\text{€} \times 0,348\text{kt} = 2.717 \text{ tCO2 ετήσια μείωση}$.

Άρα για **10% κατανομής των 7.246.289€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 4.5.1.1 «Επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των μεταφορών, ιδίως σε αστικές περιοχές» σε παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης = $10\% \times 7.246.289\text{€} \times 0,072\text{kt} = 52 \text{ tCO2 ετήσια μείωση}$.

Άρα για **6.000.000€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 4.5.1.2 «Δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στα αστικά κέντρα» = $6.000.000\text{€} \times 0,218\text{kt} = 1.307 \text{ tCO2 ετήσια μείωση}$.

Σύνολο 3.631 tCO2 ετήσια μείωση.

Δείκτης αποτελέσματος

T1614 ΕΚΠΟΜΠΗ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΣΕΔΕ

Η τιμή βάσης και η τιμή στόχος του συγκεκριμένου δείκτη αποτελέσματος αφορούν το εθνικό επίπεδο καθώς η συγκεκριμένο Ε.Π. του ΠΕΠ συμβάλλει στο εθνικό στόχο και την εθνική πολιτική.

Οι συγκεκριμένες τιμές έχουν προσδιοριστεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές (Γενική Γραμματεία Ενέργειας του ΥΠΕΚΑ) βάσει της μεθοδολογίας με την οποία συντάσσεται η ετήσια έκθεση της χώρας για την κλιματική αλλαγή προς τα Ηνωμένα Έθνη (ANNUAL INVENTORY SUBMISSION UNDER THE CONVENTION AND THE KYOTO PROTOCOL FOR GREENHOUSE AND OTHER GASES), υπό το συντονισμό του εθνικού εκπρόσωπου της στα Ηνωμένα Έθνη για την κλιματική αλλαγή.

Δεδομένου ότι η χώρα βρίσκεται σε περίοδο αναπτυξιακής ύφεσης, είναι αναμενόμενο από το 2012 έως το 2023 (διάστημα στο οποίο αναμένεται ανάκαμψη) οι εκπομπές CO2 να αυξηθούν. Η αύξηση αυτή θα είναι περιορισμένη λόγω των προβλεπόμενων μέτρων.

Εξάλλου, οι συγκεκριμένες τιμές σε επίπεδο χώρας συνδέονται και με τους στόχους της χώρας σε σχέση με τη Στρατηγική Ε2020. Σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΣΕΣ (σελ. 9) ο στόχος της χώρας για το 2020 για το δείκτη «εκπομπές CO2 για τομείς εκτός ΣΕΔΕ» είναι «-4% σε σχέση με τις τιμές του 2005 (Απόφαση 406/2009/EK)». Επειδή από το 2005 έως το 2012 (βλ.

ΣΕΣ) η μείωση ήταν ήδη της τάξης του 29%, υπάρχουν περιθώρια αύξησης έως το στόχο που έχει τεθεί σε σχέση με την Ε2020.

Συμπερασματικά, η αύξηση του στόχου σε σχέση με την πιο πρόσφατα διαθέσιμη τιμή βάσης (2012) συνδέεται με τους ρυθμούς ανάπτυξης της χώρας και με τις υποχρεώσεις της ως προς την Στρατηγική Ε2020 (-4% επί των τιμών του 2005).

Κατά συνέπεια σύμφωνα με την ΕΥΣΣΑΠ τιμή βάσης (2012) = 48.726.297 τόννοι ισοδύναμου CO₂ και τιμή στόχος 2023 = 58.858.799 τόννοι ισοδύναμου CO₂

Θεματικός στόχος 5: «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων»

E.Π.5.β

ΕΣ 5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Αύξηση του βαθμού ετοιμότητας του περιφερειακού μηχανισμού στο να προλαμβάνει κινδύνους και να αντιμετωπίζει τις καταστροφές.

Δείκτης εκροών - κοινός

CO20 Πληθυσμός που ωφελείται από έργα αντιπλημμυρικής προστασίας

Βάσει της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας του ΥΠΕΚΑ γίνεται εκτίμηση για τα έργα που μπορούν να χρηματοδοτηθούν στις περιοχές αυτές από τη Δράση 5.2.1.1 «Επενδύσεις σε έργα πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών» και τον πληθυσμό αυτών των περιοχών = **80.000 άτομα (τιμή στόχος)**

Δείκτης αποτελέσματος

Τ616 ΈΚΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/60/ΕΚ

Για τον υπολογισμό της τιμής βάσης υπολογίζεται η συνολική έκταση των ζωνών υψηλού κινδύνου πλημμύρας στο Υ.Δ. Ηπείρου, βάσει της Προκαταρκτική Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας, η οποία ανέρχεται σε 1.000km² και αφαιρείται αυτή που αφορά τα Ιόνια. Συνεπώς **τιμή βάσης 2014 = 939 km².**

Ως στόχος τίθεται η μείωση της έκτασης των περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή της οδηγίας 2007/60/ΕΚ. Με την παραδοχή ότι βάσει των διατιθέμενων ποσών τα έργα προστασίας μπορούν να καλύψουν έκταση περί των 250.000 στρ. προκύπτει **τιμή στόχος 2023 = 939 km² - 250 km² = 700 km².**

Θεματικός στόχος 6: «Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων»

E.Π.6.β

Ε.Σ. 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Βελτίωση της κατάστασης των Υδάτινων Σωμάτων της Περιφέρειας
- Διασφάλιση της επάρκειας και της ποιότητας του πόσιμου ύδατος.
- Μείωση απωλειών σε συστήματα υδροληψίας και διανομής πόσιμου ύδατος
- Προστασία σημείων υδροληψίας
- Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων

Δείκτης εκροών - κοινός

CO18 Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού

Το μέσο μοναδιαίο κόστος προκύπτει από τις μελέτες των μεταφερόμενων έργων = 230€ ανά άτομο ωφελούμενου πληθυσμού.

Άρα για κατανομή **50% των 6.000.000€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 6.2.1.1 «Επενδύσεις στη διαχείριση υδάτινων πόρων (πόσιμο νερό)» σε παρεμβάσεις επάρκειας πόσιμου νερού = $6.500.000\text{€} \times 50\% / 230\text{€} = \underline{\textbf{14.130 άτομα}}$

Δείκτης εκροών - κοινός

CO19 Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων

Το μέσο μοναδιαίο κόστος προκύπτει από τα μεταφερόμενα έργα και μελέτες οι οποίες βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο για τους οικισμούς στους οποίους θα παρέμβει κατά προτεραιότητα το ΠΕΠ. = 1.800€/άτομο ισοδύναμου πληθυσμού.

Άρα για **52.550.000€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 6.2.1.1 «Επενδύσεις στη διαχείριση λυμάτων» = $52.500.000\text{€} / 1.800\text{€} = \underline{\textbf{29.194 άτομα}}$

Δείκτης αποτελέσματος

Τ1617 Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα που επιτυγχάνουν ίση ή ανώτερη της καλής κατάσταση υδάτων

Σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου **προσδιορίστηκαν 106 επιφανειακά υδάτινα σώματα** τα οποία ταξινομούνται ως εξής:

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, από τα 82 ποτάμια υδάτινα σώματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (GR05):

- **3,** δηλαδή ποσοστό 3,66%, βρίσκονται σε **υψηλή οικολογική κατάσταση**,
- **66,** δηλαδή ποσοστό 80,49%, βρίσκονται **σε καλή οικολογική κατάσταση / καλό οικολογικό δυναμικό** (από τα οποία τα 2 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα),
- **6,** δηλαδή ποσοστό 7,32% σε μέτρια οικολογική κατάσταση / μέτριο οικολογικό δυναμικό (από τα οποία τα 3 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα / τεχνητά) και
- **7,** δηλαδή ποσοστό 8,54% σε άγνωστη οικολογική κατάσταση / άγνωστο οικολογικό δυναμικό (από τα οποία τα 5 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα / τεχνητά).

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, από τα 4 λιμναία υδάτινα σώματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (GR05):

- **1,** δηλαδή ποσοστό 25% βρίσκεται σε ελλιπές οικολογικό δυναμικό (ιδιαιτέρως τροποποιημένο υδάτινο σώμα) και
- **3,** δηλαδή ποσοστό 75% σε άγνωστο οικολογικό δυναμικό (ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδάτινα σώματα).

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, από τα 13 παράκτια υδάτινα σώματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (GR05):

- **7,** δηλαδή ποσοστό 53,85%, βρίσκονται σε **υψηλή οικολογική κατάσταση**
- **2,** δηλαδή ποσοστό 15,38% σε καλή οικολογική κατάσταση / καλό οικολογικό δυναμικό (από τα οποία το 1 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο) και
- **4,** δηλαδή ποσοστό 30,77% σε μέτρια οικολογική κατάσταση / μέτριο οικολογικό δυναμικό (από τα οποία το 1 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο).

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης, και τα 13 παράκτια υδάτινα σώματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (GR05) βρίσκονται σε άγνωστη χημική κατάσταση (από τα οποία τα 2 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα).

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, από τα 7 μεταβατικά υδάτινα σώματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (GR05):

- 1, δηλαδή ποσοστό 14,29%, βρίσκεται σε καλή οικολογική κατάσταση,
- 4, δηλαδή ποσοστό 57,14%, βρίσκεται σε μέτρια οικολογική κατάσταση και
- 2, δηλαδή ποσοστό 28,57%, βρίσκεται σε άγνωστη οικολογική κατάσταση.

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης, και τα 7 μεταβατικά υδάτινα σώματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (GR05) βρίσκονται σε άγνωστη χημική κατάσταση.)

Άρα συνολικά σε τουλάχιστον καλή κατάσταση βρίσκονται 3 + 66 + 7 + 1 = 79 υδατικά συστήματα τα οποία αποτελούν την τιμή βάσης

Η ΣΜΠΕ του Προγράμματος εκτιμά ότι **15 υδάτινα σώματα**, δηλαδή ποσοστό 14,2% του συνόλου των επιφανειακών υδάτινων σωμάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου εκτιμάται ότι **δεν θα επιτύχουν τους στόχους της Οδηγίας έως το 2015**, διότι η οικολογική τους ή/και η χημική τους κατάσταση είναι κατώτερη της καλής και δεν είναι βέβαιο ότι τα βασικά και συμπληρωματικά μέτρα που προτείνονται προς εφαρμογή κατά την παρούσα διαχειριστική περίοδο θα έχουν το προσδοκώμενο αποτέλεσμα σε διάστημα 3 περίπου ετών.

Συνεπώς ως τιμή στόχος ορίζεται 106 - 15 = 91 επιφανειακά υδατικά συστήματα με ίση ή ανώτερη της καλής κατάσταση υδάτων

Ε.Π.6.β

Ε.Σ. 6.2.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού μέσω της ανάδειξης και αξιοποίησης φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας.

Δείκτης εκροών - κοινός

CO09 Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών

Οι καταγεγραμμένοι επισκέπτες στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας για το 2013 είναι:

- Δωδώνη και Κασσιώπη: **3.772 άτομα**
- Γιτάνη και Νικόπολη: 0 άτομα (δεν έκοβαν εισιτήρια)
- Μουσείο Νικόπολης: **5.558 άτομα**

Μέσω των παρεμβάσεων της Δράσης 6.3.1.1 «Επενδύσεις για την ανάδειξη της τοπικής οικονομίας με την αξιοποίηση του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος» εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί:

- αύξηση 10% των επισκεπτών Δωδώνης και Κασσιώπης = 4.150 άτομα
- καταγραφή αντίστοιχων επισκεπτών βάσει του Μουσείου της Νικόπολης σε Γιτάνη και Νικόπολη = 5.850 άτομα

δηλαδή συνολική τιμή στόχου επισκεπτών = 10.000 άτομα

Δείκτης αποτελέσματος

T1618 Διανυκτερεύσεις επισκεπτών στην Περιφέρεια

Βάσει των πιο πρόσφατων στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ οι διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου για το **2013 ανήλθαν σε 1.801.485 (τιμή βάσης)**

Μεταξύ 2005-2013 οι διανυκτερεύσεις στην περιφέρεια αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής = 17,4%.

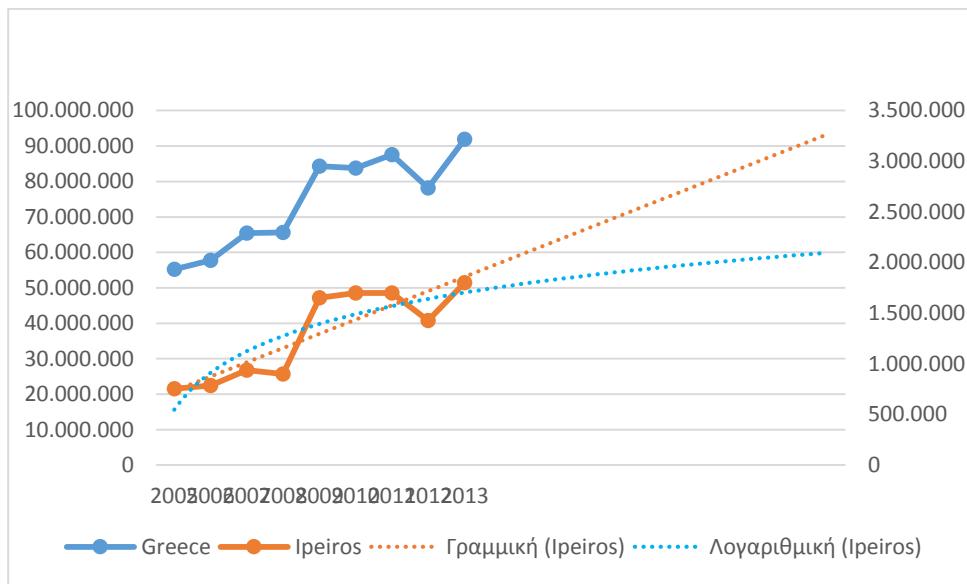
Μεταξύ 2005-2013 οι διανυκτερεύσεις στο σύνολο της χώρας αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής = 8,3%.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης McKinsey: «Τουριστικός Στρατηγικός Σχεδιασμός 2021», τα επόμενα 8-10 χρόνια, ο τουρισμός θα αποτελέσει κινητήρια δύναμη της ελληνικής οικονομίας, αντιπροσωπεύοντας πάνω από το 35% και το 38% του συνολικού αναπτυξιακού δυναμικού σε όρους Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) και απασχόλησης αντίστοιχα. Οι διεθνείς επισκέπτες θα φθάσουν τα 22-24 εκατ., με παράλληλη αύξηση της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι.

Με βάση τα σημερινά δεδομένα (2013) αυτό σημαίνει μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής των διεθνών τουριστικών αφίξεων τουλάχιστον 5%.

Παράλληλα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού προβλέπει μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης των διεθνών τουριστικών αφίξεων της τάξης του 4,1% με ορίζοντα το 2020.

Η τάση για την Περιφέρεια Ηπείρου βάσει ιστορικών στοιχείων αποτυπώνεται στο επόμενο γράφημα.

Γίνεται η παραδοχή ότι το μεγαλύτερο μέρος της τουριστικής κίνησης και ζήτησης για διανυκτερεύσεις που δημιούργησε η ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού έχει ήδη αποτυπωθεί. Συνεπώς ο ρυθμός μεταβολής θα κυμαίνεται πιο κοντά σε αυτόν της χώρας.

Άρα τίθεται **ως τιμή στόχος η επίτευξη μέσου ετήσιου ρυθμού μεταβολής τουλάχιστον 3%**.

Με βάση αυτόν ο αριθμός διανυκτερεύσεων εκτιμάται σύμφωνα με τον επόμενο πίνακα.

	Greece	Ipeiros
2005	55.264.093	753.923
2006	57.796.551	784.257
2007	65.420.236	936.866
2008	65.624.563	900.065
2009	84.362.746	1.650.669
2010	83.743.820	1.699.546
2011	87.551.176	1.697.677
2012	78.177.354	1.428.677
2013	91.910.642	1.801.485
2014		1.855.530
2015		1.911.195
2016		1.968.531
2017		2.027.587
2018		2.088.415
2019		2.151.067
2020		2.215.599
2021		2.282.067
2022		2.350.529
2023		2.421.045

Ε.Π.6.δ

Ε.Σ. 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ολοκλήρωση του πλαισίου (δομές ή/και σχέδια διαχείρισης των περιοχών NATURA 2000)
- Αποτελεσματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές NATURA 2000
- Ενίσχυση και ανάδειξη οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών

Δείκτης εκροών - κοινός

CO23 Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης

Αφορά επιφάνεια (Ha) εντός περιοχών Natura ή άλλων προστατευόμενων φυσικών οικοτόπων (Δάση, ακτες, οικολογικοί διάδρομοι, ρέματα). Βάσει στοιχείων της ΣΜΠΕ οι 29 περιοχές Natura έχουν έκταση 448.000 εκτ. (δεν έχουν αφαιρεθεί οι αλληλεπικαλύψεις). Άρα η **μέση έκταση εκτιμάται σε 15.000 εκτάρια.**

Μέσω **1.500.000€ Δ.Δ.** της Δράσης 6.4.1.1 «Επενδύσεις για τη διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας για την Περιφέρεια Ηπείρου» αναμένεται να δημιουργηθεί θετικός αντίκτυπος από διαχειριστικές δράσεις ή έργα προστασίας, αποκατάστασης ή επέκτασης που έχουν ως στόχο την βελτίωση των περιβαλλοντικών τους χαρακτηριστικών σε σχέση με την λειτουργία του οικοσυστήματος και την διατήρηση της άγριας ζωής που συντηρούν. **Σε περίπτωση πολλαπλών παρεμβάσεων σε μία περιοχή θα πρέπει να υπολογίζονται μία μόνο φορά.**

Άρα υπολογίζεται ότι με 6 παρεμβάσεις και με την παραδοχή ότι σε 2 περιοχές θα γίνουν από 2 παρεμβάσεις, θα ενισχυθούν = **4*15.000 = 60.000 εκτάρια (τιμή στόχος)**

Δείκτης αποτελέσματος

Τ1619 Προστατευόμενες περιοχές (συνόλο περιοχών NATURA 2000) με εργαλεία διαχείρισης

Βάσει της έρευνας της ΣΜΠΕ εκ του συνόλου των 29 περιοχών NATURA στην Περιφέρεια Ηπείρου **οι 26 διαθέτουν σχέδιο διαχείρισης. Άρα τιμή βάσης = 26/29 = 79% ποσοστό.**

Λαμβάνοντας υπόψη και τους στόχους του «Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο NATURA 2000 για την Προγραμματική

Περίοδο 2014-2020» του ΥΠΕΚΑ τίθεται ως στόχος η κάλυψη των περιοχών με σχέδια διαχείρισης σε ποσοστό **100% (τιμή στόχος).**

Ε.Π.6.ε

Ε.Σ. 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Αντιστροφή της κοινωνικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης των αστικών περιοχών
- Βελτίωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας των κέντρων των αστικών περιοχών.
- Αποκατάσταση του οικονομικού ιστού των αστικών κέντρων

Δείκτης εκροών - ειδικός

Τ1612 Νέα σχέδια ρυθμιστικού/ χωροταξικού σχεδιασμού

Σχετική Δράση

6.5.1.1 Εκπόνηση πολεοδομικών / χωροταξικών μελετών

Σύμφωνα με την Μελέτης Αξιολόγησης και Αναθεώρηση του ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας προτεραιότητα δίνεται στην κάλυψη με ρυθμιστικά/χωροταξικά σχέδια στους Καποδιστριακούς δήμους του παρακτίου χώρου, του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων, καθώς και τα μεγαλύτερα οικιστικά κέντρα 1ου, 2ου, 3ου έως και 4ου ενισχυμένου επιπέδου.

Βάσει στοιχείων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 το **μέσο μοναδιαίο κόστος μελέτης ρυθμιστικών και χωροταξικών σχεδίων = 200.000€** (αφορά Καποδιστριακούς Δήμους, νυν Δημοτικές Ενότητες)

Άρα για **1.557.271€ Δ.Δ.** της Δράσης 6.5.1.1 «Εκπόνηση χωροταξικών μελετών» τιμή στόχος= $1.557.271\text{€} / 200.000\text{€} = \underline{\textbf{8 μελέτες για νέα σχέδια.}}$

Δείκτης εκροών - κοινός

Σχετική Δράση

6.5.1.2 Επενδύσεις σε έργα αστικής αναζωογόνησης

CO38 Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές

Το μέσο μοναδιαίο κόστος προκύπτει από αντίστοιχα έργα της ΠΠ2007-2013 (πλατείες, ένα παρκινγκ, πεζοδρομήσεις και δρόμους ήπιας κυκλοφορίας, αναπλάσεις ανοιχτών χώρων κλπ) = 150€/μ2.

Λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή πρόσθετων πόρων ύψους 1.097.518€ Κ.Σ., ήτοι 1.371.897,50€ Δ.Δ., ο διαθέσιμος Π/Υ της δράσης 6.5.1.2

«Επενδύσεις σε έργα αστικής αναζωογόνησης» για παρεμβάσεις σε υπαιθρίους χώρους διαμορφώνεται από 10.600.000 στο ποσό των 11.971.897,50€.

Επομένως για κατανομή 75% των 11.971.897,50€ Δ.Δ. μέσω της εν λόγω δράσης η τιμή στόχος υπολογίζεται ως εξής: 11.971.897,50€ X 75% / 150€/m² = **59.860 m²**.

Δείκτης αποτελέσματος

Τ620 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 μg/m³ που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης.

Τα ΑΣ10 είναι τα αιωρούμενα σωματίδια με διάμετρο < 10 μμ που διαπερνούν το αναπνευστικό σύστημα, συγκεντρώνουν ρύπους και θεωρούνται εξαιρετικά καρκινογόνα. Αποτελούν έναν σημαντικό παράγοντα υποβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος και ως δείκτης χαρακτηρίζουν την ποιότητα του. Η παραγωγή τους οφείλεται σε φυσικούς (μεταφορά σκόνης) ή ανθρωπογενής - τοπικούς παράγοντες όπως οι αστικές πηγές καύσης και η ποιότητα των καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις αστικές λειτουργίες. Η ένταση της παραγωγής τους εξαρτάται από τις θερμοκρασιακές συνθήκες, ωστόσο η συγκέντρωση τους (και η παραμονή τους στο αστικό περιβάλλον) σχετίζεται σε έναν συνδυασμό από παράγοντες που χαρακτηρίζουν το περιβάλλον και το μικροκλίμα της πόλης όπως την μορφή και την ποιότητα των ελεύθερων χώρων, την ποιότητα του πράσινου (ικανότητα απορρόφησης), την ενσωμάτωση της βιοκλιματικής λογικής στην πολεοδομία (διάδρομοι αερισμού) κ.α.

Στην Ήπειρο υπέρβαση των θεσμοθετημένων ορίων (μέση ημερήσια συγκέντρωση >50 μg/m³) παρατηρείται κύρια τους χειμερινούς μήνες. Η μείωση του αριθμού των ημερών όπου παρατηρούνται υπερβάσεις αναμένεται να επιτευχθεί με την συνεπίδραση διαφόρων μέτρων και μέσων πολιτικής που σχετίζονται πέρα από το ΠΕΠ (αναμένεται να υπάρχει θετική επίδραση και από δράσεις του ΘΣ4 κύρια σε σχέση με την μείωση της παραγωγής λόγω εξοικονόμησης), το ΥΜΕΠΕΡΑΑ, το Πράσινο Ταμείο, το ΕΠΑΝεΚ κ.α. Οι δράσεις του Ειδικού Στόχου αναμένεται να επιδράσουν τόσο στην μείωση της παραγωγής των ρύπων, όσο και στην δυνατότητα αυτοκαθαρισμού - διασποράς και απορρόφησης των ρύπων.

Ο σταθμός αναφοράς που επιλέγεται για την αποτίμηση του δείκτη είναι αυτός των Ιωαννίνων, δεδομένου ότι στα Ιωάννινα κατοικεί άνω του 52% του αστικού πληθυσμού της περιφέρειας και ως εκ τούτου θα αποτελέσει την βασικότερη περιοχή παρέμβασης του ΕΣ.

Ο υπολογισμός των τιμών του δείκτη γίνεται μέσω των αριαίων καταγραφών του Σταθμού Μέτρησης της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης της Περιφέρειας Ηπείρου, ο οποίος λειτουργεί σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Οι αριαίες τιμές αθροίζονται και διαιρούνται δια του 24 προκειμένου να προκύψει η μέση ημερήσια συγκέντρωση. Ο

δείκτης αποτυπώνει τον αριθμό ημερών που η τιμή αυτή ξεπερνάει το όριο των >50 μg/m³. Τα στοιχεία προέρχονται από την αρμόδια Δ/νση της Περιφέρειας Ηπείρου.

Η Τιμή βάσης ορίζεται βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων, δηλαδή το 2014 (σημειώνεται ότι η περίοδος μετρήσεων 1/12/2013 έως 30/11/2014 προκειμένου να καλύπτεται ημερολογιακά ένα ολόκληρο έτος, τα εν λόγω στοιχεία είναι προσωρινά) = **33 ημέρες**

Η τιμή στόχος 2023 προσδιορίζεται βάσει των στόχων της Οδηγίας 2008/50/EK για την ποιότητα του αέρα και της προγενέστερης KYA 3277/209. = **35 ημέρες**

Η τιμή στόχος προσδιορίζεται ως μέγιστη επιθυμούμενη τιμή. Το ότι η τιμή στόχος δηλώνεται μεγαλύτερη από την τιμή βάσης (ενώ επί της ουσίας ο ΕΣ προσδοκά την μείωση της ρύπανσης) οφείλεται στο γεγονός ότι οι τάσεις για την περιοχή των Ιωαννίνων όπως έχουν τεκμηριωθεί από πρόσφατες ερευνητικές και επιστημονικές εκθέσεις δείχνουν μια σημαντική αύξηση της συγκέντρωσης των ΑΣ10 πράγμα που σημαίνει ότι χωρίς την λήψη μέτρων το όριο των 35 ημερών θα ξεπεραστεί άμεσα. Η θεώρηση αυτή πιθανότατα θα επιβεβαιωθεί και με την οριστικοποίηση των στοιχείων μέτρησης για το 2014. Στόχος συνεπώς της πολιτικής για την ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί η ανακοπή αυτής της τάσης σε επίπεδα τέτοια, ώστε να είναι "ανεκτά", να εξασφαλίζεται η δημόσια υγεία και να μην επηρεάζεται το επίπεδο διαβίωσης.

Άξονας Προτεραιότητας 3: Ενίσχυση υποδομών μεταφορών

Θεματικός στόχος 7: «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων»

Ε.Π.7.α

7.1.1 Βελτίωση οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Μείωση χρόνου μετακίνησης
- Βελτίωση της Περιφερειακής κινητικότητας

Δείκτης εκροών - κοινός

CO14α Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων ΔΕΔ-Μ

Αφορά στην κατασκευή του έργου Βελτίωση του τμήματος της Ε.Ο Καλπακίου - Κακαβιάς από Χ.Θ. 17+200 (Γέφυρα Αγίων) έως Χ.Θ. 21+500 (Διακλάδωση Δολιανών) συνολικού μήκους περίπου 4χλμ, το οποίο αποτελεί τμήμα του άξονα Ιωάννινα - Κακαβιά (κύριο ΔΕΔ-Μ). Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία για αντίστοιχα έργα της ΠΠ 2007-2013 = 2.500.000€/χλμ.

Θα υλοποιηθεί με **10.000.000 € Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 7.1.1.1 «Αναβάθμιση οδικού άξονα ΔΕΔ-Μ» με **τιμή στόχο = 4 χλμ.**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO14 Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων

Ο δείκτης αποτελεί υπερσύνολο του CO14a. Κατά συνέπεια εφόσον οι παρεμβάσεις τις δράσεις αφορούν ΔΕΔ-Μ η **τιμή στόχος** = τιμή στόχος CO14a = **4χλμ.**

Δείκτης αποτελέσματος

T1622 Χρονοαπόσταση (Ε.Ο. Καλπακίου- Κακκαβιάς)

Υφιστάμενο τμήμα:

Η Ε.Ο. Καλπακίου – Κακκαβιάς έχει βελτιωθεί στο παρελθόν με εξαίρεση το προς κατασκευή τμήμα μήκους 4χλμ.

Η λειτουργική ταχύτητα της οδού εκτιμάται σε 80χλμ/ώρα στο βελτιωμένο τμήμα συνολικού μήκους 20 χλμ και 50 χλμ/ώρα στο μη βελτιωμένο τμήμα μήκους 4χλμ.

Ο σημερινός χρόνος μετακίνησης είναι:

$$t_a = S_1 / V_1 + S_2 / V_2 = 20/80 + 4/50 = 0,25 + 0,08 = 0,33 \text{ ώρες ή } \underline{\textbf{20 λεπτά περίπου (τιμή βάσης)}}$$

Βελτιωμένο τμήμα:

Μετά την κατασκευή του έργου η εθνική οδός μήκους 24χλμ θα έχει ενιαία λειτουργική ταχύτητα 80 χλμ/ώρα.

$$t_\beta = S_\beta / V_\beta = 24/80 = 0,30 \text{ ώρες ή } \underline{\textbf{18 λεπτά (τιμή στόχος)}}$$

Ε.Π.7.β

7.2.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Μείωση χρόνου μετακίνησης
- Βελτίωση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Δείκτης εκροών - κοινός

CO13 Συνολικό μήκος νέων δρόμων

Η παρέμβαση αφορά τη διασύνδεση του συνολικού ΔΕΔ-Μ με την περιοχή των Τζουμέρκων με την κατασκευή νέου τμήματος του άξονα σύνδεσης της Ιονίας Οδού (α/κ Τερόβου) με την 2^η επαρχιακή οδός Ιωαννίνων - Πραμάντων (Πηγάδια).

Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στη ΠΠ 2007-2014 = 2.100.000€/χλμ.

Θα υλοποιηθεί με **10.572.156€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 7.2.1.1 «Έργα υποστήριξης ΔΕΔ-Μ - Υποδομές» με **τιμή στόχο = 5 χλμ.**

Δείκτης εκροών - κοινός

CO14 Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων

Η παρέμβαση αφορά την αναβάθμιση των εξής τμημάτων:

- Υπόλοιπο υπάρχοντος ίχνους του άξονα σύνδεσης Ιονίας Οδού (α/κ Τερόβου) με περιοχή Τζουμέρκων (2^η επαρχιακή οδός Ιωαννίνων - Πραμάντων) μήκους 5 χλμ.
- Σύνδεση Ιονίας Οδού - Πρέβεζας μήκους 5 χλμ.
- Παράκαμψη Νικόπολης μήκους 10 χλμ.

Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στη ΠΠ 2007-2014 = 2.000.000€/χλμ.

Θα υλοποιηθούν με **42.288.624€ Δ.Δ.** μέσω της Δράσης 7.2.1.1 «Έργα υποστήριξης ΔΕΔ-Μ - Υποδομές» με **τιμή στόχο = 21 χλμ.**

Δείκτης αποτελέσματος

T1623 Χρονοαπόσταση (Ιονίας Οδού - Περιοχής Τζουμέρκων)

Μέσω της επενδυτικής προτεραιότητας προβλέπεται να υλοποιηθούν περίπου 4 έργα μεταφορών. Το πιο αντιπροσωπευτικό όσον αφορά τη μείωση χρονοαπόστασης και ταυτόχρονα έργο υψηλής προτεραιότητας για την Ήπειρο είναι η **σύνδεση της Ιόνιας Οδού με την περιοχή Τζουμέρκων**. Το έργο συμβάλλει κατά το μέγιστο στο δείκτη εκροών, τόσο από άποψη Π/Υ όσο και από άποψη μήκους και αποτελεί τη σύνδεση του Α/Κ Τερόβου της Ιόνιας Οδού με τη 2^η Επαρχιακή οδό Ιωαννίνων – Πραμάντων μετά το Καλέντζι και πλησίον του οικισμού Πηγάδια, μήκους 10χλμ.

Η σημερινή σύνδεση του οικισμού Τερόβου με τη 2^η επαρχιακή οδό έχει συνολικό μήκος 39 χλμ περίπου και πραγματοποιείται:

- α) μέσω της Ε.Ο Ιωαννίνων Άρτας για μήκος 17 χλμ περίπου (κόμβος Επισκοπικού) με εκτιμώμενη λειτουργική ταχύτητα 80 χλμ/ώρα και
- β) μέσω της 2^{ης} επαρχιακής οδού Ιωαννίνων – Πραμάντων για μήκος 22 χλμ περίπου με εκτιμώμενη λειτουργική ταχύτητα 40χλμ/ώρα.

Ο σημερινός χρόνος μετακίνησης είναι:

$$t_a = S_1 / V_1 + S_2 / V_2 = 17/80 + 22/40 = 0,21 + 0,55 = 0,76 \text{ ώρες ή } \underline{\textbf{46 λεπτά περίπου (τιμή βάσης)}}.$$

Βελτιωμένο τμήμα:

Μετά την κατασκευή του έργου η αντίστοιχη σύνδεση θα πραγματοποιείται με οδό μήκους 10 χλμ και λειτουργική ταχύτητα 80χλμ/ώρα.

$$t_\beta = S_\beta / V_\beta = 10/80 = 0,12 \text{ ώρες ή } \underline{\textbf{7 λεπτά περίπου (τιμή στόχου)}}.$$

Ε.Π.7.β

7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας για την μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δίκτυου

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- *Βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας στο επαρχιακό και εθνικό οδικό δίκτυο και μείωση των τροχαιών ατυχημάτων.*

Δείκτης εκροών - ειδικός

T1621 Ενέργειες οδικής ασφάλειας

Οι ενέργειες οδικής ασφάλειας αφορούν κυρίως παρεμβάσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο .

Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στη ΠΠ 2007-2013 = 800.000€ / ενέργεια. Επιπλέον εκτιμάται ότι θα υλοποιηθεί τουλάχιστον 1 ενέργεια σε κάθε μια από τις 4 Περιφερειακές Ενότητες.

Άρα για 5.000.000€ Δ.Δ. μέσω της Δράσης 7.2.2.1 «Επενδύσεις στη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας στο επαρχιακό και εθνικό οδικό δίκτυο» = 5.000.000€ / 800.000€ = 6 **ενέργειες ως τιμή στόχος.**

Δείκτης αποτελέσματος

T1624 Τροχαία ατυχήματα

Ο δείκτης μετρά τροχαία ατυχήματα με σοβαρές σωματικές βλάβες. Με βάση τα στοιχεία της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Ηπείρου το 2013 καταγράφηκαν τα εξής ατυχήματα: ελαφρύς τραυματισμός 62, σοβαρός τραυματισμός 37, θανατηφόρα 29.

Συνεπώς τιμή βάσης = 125 ατυχήματα.

Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου 2023 βάσει των ιστορικών στοιχείων ανά έτος εκτιμάται ότι οι ενέργειες οδικής ασφάλειας θα συμβάλλουν στην μείωση των ατυχημάτων με ετήσιο ρυθμό μεταβολής μεγαλύτερου του ιστορικού μ.ο. (= 1,1%) και αθροιστικά κατά 28%.

2009: 134

2010: 151

2011: 147

2012: 125

2013: 128

Συνεπώς **τιμή στόχος 2023** = 128/1,28 = **100 ατυχήματα.**

Ε.Π.7.ε

7.5.1 Βελτίωση της κατανάλωσης ενέργειας μικρών καταναλωτών

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- *Μείωση του κόστους παραγωγής ενέργειας*
- *Αύξηση του ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας*
- *Αποτελεσματικότερη διαχείριση ηλεκτρικού φορτίου*

Δείκτης εκροών - κοινός

CO33 Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που συνδέονται σε ευφυή δίκτυα

Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από τη Συγκριτική αξιολόγηση της εγκατάστασης έξυπνων μετρητών στην ΕΕ-27 (2006 ΕΕ) = 223€ / χρήστη

Άρα για 6.500.000€ Δ.Δ. μέσω της Δράσης 7.5.1.1 «Εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης ενέργειας» = 6.500.000€ / 223€ = **29.148 χρήστες ως τιμή στόχος.**

Δείκτης αποτελέσματος

T1655 Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφυείς μετρητές

Ο συγκεκριμένος δείκτης επιλέγεται καθώς χρησιμοποιείται στο ΕΠΑΝΕΚ, το οποίο χρηματοδοτεί επίσης σχετικές δράσεις και άρα η συγκεκριμένη Ε.Π. του ΠΕΠ συμβάλει στον εθνικό στόχο και την εθνική πολιτική. Κατά συνέπεια η τιμή βάσης και η τιμή στόχος αφορούν το εθνικό επίπεδο και προκύπτουν βάσει της ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) με πηγή μέτρηση τον ΔΕΔΔΗΕ.

Άρα **τιμή βάσης (2013) = 0%** και **τιμή στόχος 2023= 80%**

Άξονας Προτεραιότητας 4: Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας

Θεματικός στόχος 9: «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης» (ΕΤΠΑ)

Ε.Π.9.α

ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- *Βελτίωση των υποδομών και του εξοπλισμού στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα υγείας ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση κυρίως για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.*

Δείκτης εκροών - ειδικός

Τ1626 Μονάδες υγείας που βελτιώνονται

Η Περιφέρεια διαθέτει 16 υποδομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και 5 υποδομές δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας υγείας.

Αναμένεται 7.255.000€ Δ.Δ. μέσω της Δράσης 9.1.1.1.»Υποδομές Υγείας να κατευθυνθούν στην αναβάθμιση **5 μονάδων (τιμή στόχος).**

Δείκτης αποτελέσματος

Τ1649 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ)

Η τιμή Βάσης προκύπτει από στοιχεία του ESYnet για το 2013 και αφορά αθροιστικά στον αριθμό επισκέψεων στις μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας της κάθε Περιφέρειας, σε ΤΕΠ & ΤΕΙ και Κεντρα Υγείας της εκάστοτε Περιφέρειας. Ο δείκτης μετράται σε τακτική βάση από το ΕΥΣΝΕΤ και θα διατίθεται εφαρμογή ΒΙ. Σημειώνεται ότι ο δείκτης μετρά επισκέψεις και όχι άτομα, συνεπώς αν ένας πολίτης επισκεφθεί κέντρο υγείας, νοσηλευτεί σε νοσοκομείο επί 2 ημέρες και κάνει ακτινογραφία στο αρμόδιο τμήμα του νοσοκομείου σε χρόνο ανεξάρτητο της νοσηλείας του, η τιμή του δείκτη είναι 3 και όχι 1.

Συνεπώς **τιμή Βάσης = 951.311 επισκέψεις.**

Για τον υπολογισμό της **τιμής στόχου 2023** γίνεται εκτίμηση, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της ΕΤΥΚΑ, για αύξηση της πρόσβασης

και χρήσης των υπηρεσιών υγείας ποσοστό 6% = $951.311 * 1,06 = \underline{\text{1.008.390 επισκέψεις}}$.

ΕΠ 9α

ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών ομάδων

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού με την κάλυψη των ειδικών αναγκών τους μέσα από:
  - Κοινωνικές υποδομές για την κάλυψη αναγκών, πρόνοιας, στέγασης και σίτισης σε ομάδες πληθυσμού που πλήττονται από την φτώχεια (όπως ξενώνες φιλοξενίας, κοινωνικά παντοπωλεία, κέντρα σίτισης κλπ.)
  - Υποδομές για ΑΜΕΑΑμεΑ
  - Δημιουργία κοινωνικών υποδομών για διευκόλυνση των γυναικών για αναζήτηση εργασίας με την υποστήριξη τους σε ανάγκες φροντίδας ηλικιωμένων και παιδιών.

Δείκτης εκροών - ειδικός

Τ1627 Δυναμικότητα των υποδομών φροντίδας που ενισχύονται

Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στη ΠΠ 2007-2015 (κατηγ. παρεμβ:77 και 79) = 53.167€/άτομο.

Άρα για 4.715.340€ Δ.Δ. μέσω της Δράσης 9.1.2.1.»Κοινωνικές υποδομές πρόνοιας, φροντίδας και στέγαση» προκύπτει τιμή στόχος = 4.715.340€ / 53.167€ = **89 άτομα**.

Δείκτης αποτελέσματος

Τ1629 Πληθυσμός που ωφελείται από κοινωνικές υπηρεσίες φροντίδας και στέγασης

Ο δείκτης περιλαμβάνει τον πληθυσμό που ωφελείται από το σύνολο των κοινωνικών υπηρεσιών φροντίδας και στέγασης στην Ήπειρο.

Στη βάση ερωτηματολογίων (ΕΥΣΕΚΤ - ΦΤΩΧΕΙΑ) προσδιορίστηκε η τιμή βάσης από οπού προκύπτει ότι ο μέσος αριθμός ωφελουμένων είναι 66 ανά δομή. Οι σχετικές δομές στην Περιφέρεια ανέρχονται στις 233.

Άρα τιμή βάσης 2013 = 66 * 233 = **15.379 άτομα**

Για τον προσδιορισμό της τιμής στόχου 2023 γίνεται η παραδοχή ότι μέσω των παρεμβάσεων η πρόσθετη δυναμικότητα των κοινωνικών υπηρεσιών φροντίδας και στέγασης που ενισχύονται θα ανέλθει σε 89 άτομα.

Επίσης γίνεται η παραδοχή ότι οι υπηρεσίες θα λειτουργούν για 6 έτη μέχρι το 2023.

Κατά συνέπεια τιμή στόχος 2023 = 89 ωφελούμενοι * 6 έτη + 15.379= **15.913 άτομα**

Ε.Π.9.β

ΕΣ 9.2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ROMA της Περιφέρεια Ηπείρου

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ROMA σε σχέση με τις συνθήκες διαβίωσής τους.

Δείκτης εκροών - ειδικός

T1628 Πληθυσμός ROMA με βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης

Ο πληθυσμός Ρομά στην Περιφέρεια υπολογίζεται σε 1.800 άτομα. Εξ αυτών το 25% ζει στα όρια της εξαθλίωσης. Το 1.000.000€ ΔΔ της Δράσης 9.2.1.1.»Υποδομές για περιθωριοποιημένες κοινότητες» αναμένεται να κατευθυνθεί σε παρεμβάσεις που στοχεύουν αυτήν την υπο-ομάδα, άρα τιμή στόχου = 1.800*0,25 = 450 άτομα.

Δείκτης αποτελέσματος

T1630 Πληθυσμός ROMA με επαρκείς συνθήκες στέγασης

Με βάση τα ερωτηματολόγια του EKT που διακινήθηκαν από την ΕΔΑ Ηπείρου προς τους Δήμους της Περιφέρειας, εκτιμάται ότι από τον πληθυσμό των 1.800 ατόμων Ρομά, το 50% έχει επαρκείς συνθήκες στέγασης.

Άρα τιμή βάσης 2014 = 1.800 * 0,5 = 900 άτομα

Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου 2023 εκτιμάται ότι το 80% του πληθυσμού θα αποκτήσει επαρκείς συνθήκες στέγασης.

Κατά συνέπεια τιμή στόχος 2023 = 1.800 * 0,8 = 1.440 άτομα

Θεματικός στόχος 10: «Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση»

Ε.Π.10

ΕΣ 10.1.1.Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- *Να καλυφθούν ανάγκες όπως: α) η αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, η αναβάθμιση των υποδομών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και διά βίου μάθησης και γ) η βελτίωση της πρόσβασης στη διά βίου μάθηση.*

Δείκτης εκροών - κοινός

CO35 Δυναμικότητα των υποδομών εκπαίδευσης που ενισχύονται

Σχετικές δράσεις:

10.1.1.1.Υποδομές Προσχολικής και Σχολικής Εκπαίδευσης

10.1.1.2.Υποδομές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Για τον υπολογισμό τις τιμής στόχου χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία καταγεγραμμένων αναγκών σε υποδομές και εξοπλισμό σε σχολεία και αντίστοιχα στοιχεία υλοποίησης και καταγεγραμμένων αναγκών αντίστοιχων έργων εξοπλισμού εργαστηρίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ΠΠ 2007-2013.

Βάσει αυτών εκτιμάται ότι με 6.000.000€ ΔΔ της Δράσης 10.1.1.1.»Υποδομές Προσχολικής και Σχολικής Εκπαίδευσης» θα ενισχυθούν υποδομές δυναμικότητας 500 ατόμων και

με 5.000.000€ ΔΔ της Δράσης «10.1.1.2.Υποδομές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» θα ενισχυθούν υποδομές δυναμικότητα 1.000 ατόμων.

Άρα **τιμή βάσης = 1.500 άτομα.**

Δείκτης αποτελέσματος

Τ1631 Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-24 ετών που έχει ολοκληρώσει μόνο τον κατώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Η **τιμή βάσης** προκύπτει από τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2013 = **10,6%**.

Η **τιμή στόχος για το 2023** τίθεται βάσει του εθνικού στόχου της στρατηγικής Ε2020 = **9,7%**.